

ALMANYA'DAKİ BAĞIMSIZ SOSYAL REFAH HİZMET SİSTEMİ

TANITIM REHBERİ

İÇERİK

	Seite
Önsöz	3
1. Bir Sosyal Devlet olarak Federal Almanya Cumhuriyeti	3
2. Almanya'da Sosyal Güvence Sistemi	6
3. Hizmette yerellik ve sosyal refah dernekleri	8
4. Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti	11
4.1 Sosyal Refah Dernekleri – Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti Kurumları	11
4.2 Sosyal Refah Derneklerinin Organizasyon Yapısı	12
4.3 Sosyal Refah Derneklerinin Görev ve Fonksiyonları	14
4.4 Sosyal hizmetlerin toplum yararına ilişkin olması	16
4.5 Bağımsız Sosyal Refah Hizmetinin Finansmanı	18
5. Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg e.V.	19
5.1 Der PARITÄTISCHE Kuruluşunun Değerleri	23
5.2 Eyalet federasyonunun görevleri ve yapısı	24
5.3 Bölgedeki Der PARITÄTISCHE	26
5.4 Der PARITÄTISCHE bünyesindeki göçmen örgütlenmeleri	29
6. Baden-Württemberg Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti Birliği (Ligi)	32

KÜNYE

Yayımcı

Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband
Landesverband Baden-Württemberg e. V.

Hauptstraße 28
70563 Stuttgart
www.paritaet-bw.de

Tel.: 0711 | 2155-0
Fax: 0711 | 2155-250
info@paritaet-bw.de

Editör Ekibi

Prof. Süleyman Göğercin
Ferah Şahin
Basri Aşkın
Dr. Ilse Winter

Türkçe çeviri

Ayşe Kul
Ferah Şahin

Set ve tasarım

Kreativ plus GmbH Stuttgart
www.kreativplus.com

ÖNSÖZ

Almanya'daki sosyal kurumlar ve diğer yardım ve hizmet sistemleri çok sayıda alt kademelere bölünmüş olduğundan, yurttaşlar için anlaşılması hayli güç bir sistemdir. Çok çeşitli ve çok yönlü bir finansörlük sistemiyle birlikte danışmanlık, gözetim ve destek programlarından oluşan bir o kadar karmaşık ve çok yönlü bir ağ mevcuttur. Bağımsız sosyal refah hizmeti, Federal Almanya Cumhuriyeti sosyal devletinin taşıyıcı unsurlarından birisidir. Sosyal hizmetle ilgili tüm konuların tasarlanmasında devletle ortak çalışmaktadır. Sosyal refah hizmeti örgütleri, Alman Sosyal Devleti içerisinde çocuk kreşlerinden eğitim danışmanlığına, çocuk, yetişkin, genç ve yaşlılara yönelik eğitim programlarından yaşlı bakımı ve bakım hizmetlerine kadar önemli hizmetleri üstlenmektedir. Her ne kadar bağımsız sosyal refah hizmetinin finansörleri sosyal ve sağlık hizmetlerinin büyük bir bölümünü üstleniyor olsa da, bağımsız sosyal refah sistemi çoğu kişi tarafından pek bilinmemektedir.

Bu rehberin amacı, ilgili kişi ve örgütlere Almanya'nın dünyada eşi bulunmayan bağımsız sosyal refah hizmeti sistemini tanıtmaktır. Böyle bir rehberi oluşturma fikri, DER PARITÄTISCHE kuruluşunun göçmen örgütleri (Migrantenselbstorganisation - MSO) ile yıllardır sürdürdüğü işbirliği sonucu ortaya çıkmıştır. Bu süreç içerisinde sık sık şu soru sorulmuştur: Der PÄRITÄTISCHE kimdir ve ne yapar? Elinizdeki rehber, bu ve diğer soruları sade ve anlaşılır bir dilde, eksiksiz olduğunu iddia etmeksizin cevaplamayı amaçlamaktadır.

Paritätische'nin göçmenlik departmanı ve Duale-Hochschule Villingen-Schwenningen'den Sayın Prof. Dr. Süleyman Göğercin işbirliğiyle, GLÜCKSSPIRALE yardım fonunun maddi desteğiyle hazırlanan bu rehberin göçmen kökenli olan ve olmayan insanlara Almanya'daki bağımsız sosyal refah sistemini daha iyi anlayabilmeleri için pratik bir yardım aracı olarak hizmet etmesini dileriz. Demokrasi, hareketli, başına buyruk ve bazen de inatçı bir sivil toplumdan ayrı düşünülemez. Bunun için de tüm nüfus gruplarının katılımına ve karışmasına ihtiyaç vardır.

Saygılarımla,

Ursel Wolfgramm

DER PARITÄTISCHE Baden-Württemberg Yönetim Kurulu Başkanı

BİR SOSYAL DEVLET OLARAK FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ

BİLGİ KUTUSU 1

*Federal Almanya Cumhuriyeti,
Alman anayasasına göre
„demokratik ve sosyal bir
federal devlettir“
(Mad. 20 GG).*

Almanya'daki yetişkin insanların büyük bir bölümü, kendi hayatını kendi idame ettirebiliyor. Kendi paralarını kendileri kazanıyor. Nasıl yaşamak istediklerine kendileri karar veriyor. Kendi çocuklarına kendileri bakıyor. Ancak bazıları var ki bunu başaramıyor: yaşlılar, işsizler, engelliler veya hastalar. İşte sosyal devlet burada devreye giriyor. Bir sosyal devlet (sıkça sosyal refah devleti olarak da anılır), sosyal adalet için çaba gösterir ve yurttaşlarının sosyal güvencesini sağlar.

BİLGİ KUTUSU 2

Alman sosyal devletinin başlangıcı, özetle 1880'li yıllarındaki imparatorluk döneminin sosyal yaşamına dayanır ve endüstri devrimi sürecinde ortaya çıkan sosyal meselelere verilen cevaptır. İmparatorluk döneminde devletin uyguladığı sosyal politikalar sayesinde, emekçi kesimindeki kötü vaziyetin sosyal reformlarla giderilip olası isyanların ve devrimlerin engellenmesi amaçlanıyordu. Bu amaçla 1883 yılında ilk önce sağlık sigortası, sonra da kaza, yaşlılık ve maluliyet sigortaları, sosyal mevzuata değişmez biçimde işlenmiştir.

Sosyal devletin koyduğu hedef, insan onuruna yakışır yaşam koşullarını sağlamak, yoksullukla mücadele etmek, acil durumlarda yardım etmek, fırsat eşitliği yaratmak, yaşlılıkta gelir sağlamak, işsizlikte risk durumunu en aza indirmek ve ayrıca sağlık, bakım ve çocuk eğitimi konularında mali destekte bulunmaktır. Federal Almanya Cumhuriyeti'nin sosyal devlet hedefleri, öncelikle aşağıdaki hususları kapsamaktadır;

- Her yurttaş için insan onuruna yakışır biçimde bir asgari geçim düzeyinin güvence altına alınması,
- Toplumun tüm fertlerinin toplumsal ve siyasi hayata katılabilmelerini sağlamak ve
- Asgari ölçüde sosyal adaleti sağlamak.

I. Die Grundrechte (1) ¹ Die Grundrechte ist Verpflichtung zu

Art. 1 [Schutz der Menschenwürde] (1) ¹ Die Menschenwürde ist unantastbar. ² Sie zu achten und zu schützen ist Verpflichtung aller staatlichen Gewalt.

(2) Das Deutsche Volk bekennt sich darum zu unverletzlichen und unverletzlichen Menschenrechten als Grundlage jeder freien und gerechten Gemeinschaft. Die Grundrechte sind unmittelbar und unmittelbar als unmittelbar geltendes Recht zu verstehen.

Anayasanın değişmez unsurlarından biri olan sosyal devlet prensibi, toplumun adalet, fırsat eşitliği, sosyal denge ve kişisel özgürlüğün sağlanması ölçütlerine göre şekillendirilmesini talep etmektedir. Bu prensibin başlıca konuları aşağıdakilerdir:

- İnsanlık onurunu gözetmek ve korumak
- kanun karşısında tüm insanların eşit olması
- kadın erkek eşitliği
- insanların soy, ırk, dil ve menşei, inanç, dini ve siyasi görüş nedeniyle ayrımcılığa tabi tutulmasının yasaklanması
- bir maluliyet nedeniyle ayrımcılığın yasaklanması
- evlilik, aile, annelik kurumlarının özel olarak korunması ve evlilik dışı doğan çocukların korunması

ALMANYA'DA SOSYAL GÜVENCE SİSTEMİ

Çoğu zaman „sosyal ağ“ olarak da adlandırılan güvence sistemi, ağırlıklı olarak sosyal sigortalar ve sosyal yardım kurumları tarafından finanse edilmektedir ancak çok sayıda başka devlet ve kamu hizmet ve kurumlarını da kapsamaktadır (bakınız Resim 1).

RESİM 1

Sosyal Güvence Sistemi

Kaynak:
Kurumun kendisi

Alman Sosyal Devletin hizmet yelpazesi üç ayrı kategoriden oluşur:

- **Sosyal yardım ödemeleri** · Bunlar, muhtaç yurttaşlara devlet yardımlarını kapsar; örneğin kira yardımı, işsizlik maaşı II („Hartz IV“) veya sosyal yardım maaşı („Sozialhilfe“).
- **Bakım ödemeleri** · Bunlar, devletin toplum için fedakârlık etmiş veya özel hizmetlerde bulunmuş yurttaşlara sağladığı paraları kapsamaktadır [örn. savaş kurbanlarına ödenen tazminat ödemeleri, Çocuk Bakım Parası (Kindergeld) veya memuriyet tazminatı].

- **Sigorta ödemeleri** · Bu ödemeler, hane geçiminin örneğın yaşlılık, işsizlik, maluliyet, annelik, bakıma muhtaçlık veya aile reisinin ölümü gibi nedenlerle kesintiye uğramasının önlenmesini amaçlamaktadır.

Alman sisteminde bu üç kategorinin yanı sıra büyük bölümü devletin finanse ettiğı sosyal hizmetler vardır. Sosyal hizmetler, diğer kurumların kaydı dışında kalan veya yardıma muhtaçlık durumları sosyal hizmet, sosyal-eğitsel veya sağaltıcı-eğitimsel gibi belirli önlemlerin alınmasını gerektiren kişileri odak almaktadır. Maddi geçim güvencesi sağlamayı amaçlayan sosyal güvence sisteminin aksine sosyal hizmetler, tek merkezli değildir ve finansörleri heterojen (çok türden, ayrıışık) bir yapıdadır. Bunların büyük bölümü, ağırlıklı olarak kamu paralarıyla finanse edilen ve sosyal refah dernekleri, diğer bağımsız kuruluşlar ve kamusal finansörler tarafından sağlanan sağlık ve eğitimle ilgili hizmetleri kapsamaktadır (örn. belediyeler).

BİLGİ KUTUSU 3

Sosyal güvencenin yasal kaideleri F. Alman Sosyal Güvenlik Kanununda (Sozialgesetzbuch – SGB) düzenlenmiştir. Bu kanun, aşağıdaki kitaplardan oluşmaktadır.:

- *SGB I – Genel Bölüm*
- *SGB II – İş arayanlar için temel güvence („Hartz 4“)*
- *SGB III – İş Teşvik Yasası*
- *SGB IV – Sosyal Sigortalılık için Ortak Mevzuat*
- *SGB V – Yasal Sağlık sigortası*
- *SGB VI – Yasal Emeklilik Sigortası*
- *SGB VII – Yasal Kaza Sigortası*
- *SGB VIII – Çocuklara ve Gençlere Yardım*
- *SGB IX – Engelli İnsanların Rehabilitasyonu ve (Toplum Hayatına) Katılımı*
- *SGB X – Sosyal İdare Usulü ve Sosyal Veri Koruması*
- *SGB XI – Sosyal Bakım Sigortası*
- *SGB XII – Sosyal Yardım*

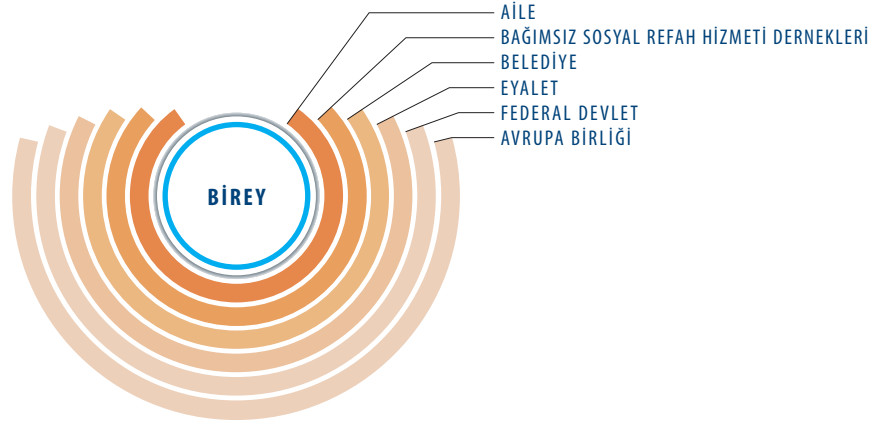

HİZMETTE YERELLİK VE SOSYAL REFAH DERNEKLERİ

Uluslararası alanda karşılaştırıldığında Almanya'daki sosyal politika oldukça gelişmiş ve çok çeşitlidir. Devlet, eyalet ve belediyeler düzeyindeki siyasi kademelerin yanı sıra sosyal politikaların uygulanmasına iştirak eden çok sayıda örgüt vardır. Federal hükümet ile federal eyaletler, standart bir yasal çerçeve sağlamaktadır ancak – belediyelerin aksine – genel olarak ödenek vaat eden veya sağlayan kendi sosyal idare mercileri yoktur. Dolayısıyla pratik çalışmada kamusal finansörler (örn. belediyeler, sosyal sigorta kurumları) ile bağımsız finansörler arasında bir iş bölümü söz konusudur. Bu iş birliğinin temelini, hizmette yerellik (subsidiarite) prensibi oluşturmaktadır. Hizmette Yerellik Prensibine göre her sosyal güvence tamamen devlet tarafından üstlenilemez; bunun yerine bir üst birimin kaynakları destekleyici bir biçimde devreye girmeden evvel her birim (birey, aile, cemaat, eyalet) ilk önce kendi işini görmelidir. (bakınız Resim 2).

RESİM 2

Hizmette Yerelliğin anlamı, insanların kendi kendine yardım edebilmesini desteklemektir

Kaynak:
Kurumun kendisi

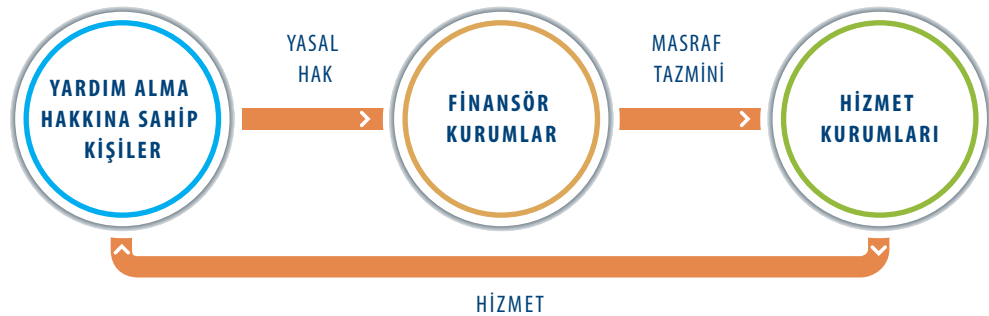
Sosyal refah dernekleri, bölgesel veya yerel yerleşimleri nedeniyle sosyal sorunların yerinde giderilmesi için aileden sonra en büyük kolektif birim olarak görülmelidir. Dolayısıyla hizmette yerellik prensibi, etkisini iki yönde göstermektedir:

- Alt birim, eğer görevlerini kendi imkânlarıyla meselenin özüne uygun şekilde yerine getirebiliyorsa bir üst birimin müdahalelerinden korunmalıdır.
- Alt birim, eğer görevlerini kendi imkânlarıyla yerine getiremiyorsa üst birimden yardım almaya hakkı vardır.

Bu şekilde alt kurum ve kişilerin kendi sorumluluğuyla hareket etmesinin sağlanması, inisiyatif almalarının teşvik edilmesi ve sistemin bir bütün olarak öğrenebilir durumda tutulup genel anlamda „insancıllaştırılması” amaçlanmaktadır. Aynı zamanda da sosyal refah müessesesinin devlet-merkeziyetçi bir organizasyona dönüşmesi önlenmektedir. Sosyal refah dernekleri, maddi destek ve hizmet şeklinde destek faaliyetleriyle gerekli sosyal alt yapıyı sunan sosyal güvence sisteminin işlevsel alt yapısını teşkil etmektedir. Bunun temelini de sigortalar (mali üstleniciler) ile hizmet sunucuları arasında akdedilen ve ilgili hizmetlerin türünü, kapsamını ve bedellerini belirleyen sözleşmeler oluşturmaktadır (bakınız resim 3).

RESİM 3

Sosyal Üçgen Hizmet İlişkisi

Kaynak:
Kurumun kendisi

Bağımsız sosyal refah hizmetinin öncelikli konumu, hizmette yerellik prensibinden türemiştir. Yasa koyucu, başka adımların da yanı sıra, muhtelif sosyal kanun kitaplarında (SGB) bağımsız sosyal refah hizmetinin yasaların uygulama sürecine dâhil edilmesi hususuna açık bir şekilde atıf yapmasını sağlayarak bu öncelikli konuma katkıda bulunmuştur (bakınız Tablo 1).

TABLO 1

Bağımsız Sosyal Refah Hizmetine Devlet Desteği

SGB II *Bu kanun kitabına göre sorumlu yardım finansörleri, bağımsız sosyal refah hizmeti derneklerini iş arayanlara temel geçim güvencesi alanındaki faaliyetlerinde uygun şekilde destekleyecektir. (bkz. SGB II, 17. Madde, 1. Fıkranın 2. Bendi)*

SGB VIII *Kamusal gençlik yardımı, bağımsız gençlik yardım hizmetine bu kanunun öngördüğü şekilde yardım edecek ve çeşitli yardımlaşma faaliyetlerinde destekleyecektir (SGB VIII 4. Mad., 3. Fıkra)*

74. Maddede ayrıca bağımsız gençlik yardımının desteklenmesine ilişkin diğer usuller de düzenlenmiştir.

SGB XII *Sosyal yardım finansörleri, bağımsız sosyal refah hizmeti derneklerini sosyal yardım faaliyetlerinde uygun şekilde destekleyecektir (SGB XII 5. Madde, 3. Fıkranın 2. Bendi)*

*Kaynak:
Kurumun kendisi*

BAĞIMSIZ SOSYAL REFAH HİZMETİ

BİLGİ KUTUSU 4

Sosyal refah hizmeti kavramı, yardıma muhtaç veya sosyal açıdan risk altında olan insanların desteklenmesi için çok çeşitli sosyal tedbirleri kapsamaktadır.

Bağımsız sosyal refah hizmeti, Federal Almanya Cumhuriyeti sosyal devletinin taşıyıcı sütunlarından birisidir. Bağımsız sosyal refah hizmeti genelde sosyal hizmetin (sosyal yardım) ötesine geçmekte olup sosyal güvence sistemindeki hizmet haklarından ayırt edilmelidir. Zira orada verilen hizmetler sadece sınırlı bir grup hak sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır (örn. işsizler, hastalar, bakıma muhtaç kişiler, kazazedeler). Sosyal refah hizmeti ise, yardım faaliyetlerini herhangi bir koşula tabi tutmaksızın prensip olarak yardıma muhtaç tüm kişileri kapsamaktadır. Bağımsız sosyal refah hizmeti denince; gönüllülük ve kamu yararı esaslarına dayalı, kâr amacı gütmeyen finansörlük çerçevesinde yardıma muhtaç veya risk altındaki insanlara yardım etmek amacıyla örgütlü biçimde gençlik ve aile yardımı, sosyal yardım ve sağlık alanlarında faaliyet gösteren tüm hizmet kurum ve kuruluşları anlaşılmaktadır. Bağımsız sözcüğü ise bu kuruluşların sivil topluma yönelik işlevleri, yani devlete bağlı kurumlardan bağımsız olmaları ve yardıma muhtaç insanların menfaatine yönelik sosyal hizmet programlarının yararlı ve etkili bir şekilde tamamlanması amacıyla, sosyal taleplerin yerine getirilmesi noktasında özerk olmaları anlamını taşımaktadır.

4.1 Sosyal Refah Dernekleri – Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti Kurumları

Sosyal refah dernekleri (bunlar ayrıca „bağımsız sosyal refah hizmetinin çatı örgütleri“ olarak da adlandırılır), geleneksel olarak Federal Almanya sosyal ekonomisinin baş aktörleri arasındadır. Almanya'daki tüm sosyal kurumlarının yüzde 50'sinden fazlası, bağımsız sosyal refah hizmeti müessesesinin maddi himayesi altındadır (örn. hastaneler, huzurevleri, danışmanlık büroları ve diğer sosyal çalışma kurumları). Almanya'daki bağımsız sosyal refah hizmetinin devlet tarafından tanınmış olan çatı kurumlarından başlıcaları, aşağıda (kuruluş yılına göre) sıralanmıştır:

- die Diakonie Deutschland im Evangelischen Werk für Diakonie und Entwicklung – für die evangelische Wohlfahrtspflege (Alman Protestan Kilisesi Sosyal Dayanışma ve Geliştirme Vakfı) (1848),
- das Deutsche Rote Kreuz (Alman Kızılhaç Örgütü) (1869),

- der Deutsche Caritasverband – für die katholische Wohlfahrtspflege (Alman Katolik Kilisesi Sosyal Yardım Vakfı) (1897),
- die Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland – für die jüdische Wohlfahrtspflege (Almanya Yahudilerinin Merkez Sosyal Yardımlaşma Derneği) (1917),
- die Arbeiterwohlfahrt (İşçi Sosyal Yardım Kuruluşu) (1919) ve
- der Deutsche Paritätische Wohlfahrtsverband (Eşitlik İlkesine Dayanan Alman Sosyal Refah Hizmeti Kurumu) (1924)

Gerek yukarıda sayılan altı çatı derneğinin, gerekse onlara bağlı üye derneklerinin yasal nevi tescilli dernek şeklindedir. Üyeler hukuki bağlamda özerktir, kamu yararına çalışan kuruluş statüsündedir ve hukuki statü bakımından genelde tescilli dernek, vakıf veya kâr amacı gütmeyen sınırlı sorumluluklu şirket şeklinde müteşekkildir. Özellikleri, farklı dünya görüşleri veya din temelli kuruluş nedenleri ve hedeflerine göre değişmektedir (bakınız tablo 2).

Sosyal refah dernekleri ve bunların hizmet ve kurumlarının değer bağlılığı, devletin insani, dünya görüşü ve dini bakımdan farklı özellikler gösteren toplumsal gruplara ve dolayısıyla farklı motivasyonlarla hareket eden sosyal çalışma hayatına geniş bir hareket alanı sağlayan bir anayasa uyguladığının ifadesidir. Bu şekilde, yurttaşlara faydalanmak istedikleri sosyal programları kendi dini, insani veya sosyal-siyasi yönelimlerine uygun şekilde, özgürce seçebilmeleri garanti edilmektedir. Bunu göz önünde bulundurarak birkaç yıldır Almanya'daki Müslüman nüfusunun da dini, sosyokültürel ve sosyal-politik menfaatlerini, yönelimlerini ve değer yargılarını temsil edebilecek yedinci bir sosyal refah derneğinin kurulması hususu tartışılmaktadır.

BİLGİ KUTUSU 5

Almanya'daki Müslüman nüfusunun örgütlü, profesyonel ve İslami değerlere bağlı bir sosyal refah derneğine yönelik yoğun bir talebi vardır. Alman İslam Konferansının (DIK) „Almanya'daki İslam Cemaatinin Yaşamı“ (2012) başlıklı çalışmasına göre Camii cemaatlerinin %40'ı sosyal ve eğitim danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Bunun dışında cemaatlerin %50'si erkek ve kız öğrencilerine ödev yardımı, %36'sı da sağlık konusunda danışmanlık hizmeti vermektedir. Ancak bunların çoğu fahri görev çerçevesinde sunulmakta olup hizmet sürekliliği, çalışanların yetkinliği ve eğitimlerinin devamı değişiklik göstermekte ve fahri görevliler de neredeyse hiç ücret alamamaktadırlar.

TABLO 2

Sosyal refah dernekleri ve kuruluş idealleri

Dernek	Kuruluş İdeali
Caritasverband (DCV)	<i>Katolik inancın ifadesi olarak etkin hayırseverlik</i>
Arbeiterwohlfahrt (AWO) (İşçi Sosyal Yardım kuruluşu)	<i>Demokratik sosyalizm; işçi hareketinin idealleri</i>
Der PARITÄTISCHE Gesamtverband (Genel Birlik)	<i>Çoğulculuk, hoşgörü, doğruluk, dünya görüşü bağlamında tarafsızlık</i>
Deutsches Rotes Kreuz (DRK) (Alman Kızılhaç Örgütü)	<i>Uluslararası Kızılhaç hareketinin temel ilkeleri (örn. insancılık ve tarafsızlık)</i>
Diakonisches Werk der Evangelischen Kirche in Deutschland (DW EKD) (Alman Protestan Kilisesi Yardım Kuruluşu)	<i>Uyanış hareketi („İçsel Misyon“), Protestan Kilisesinin kişiliğinin yansıtılması</i>
Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland (ZWST) Almanya Yahudilerinin Merkez Sosyal Yardımlaşma Derneği	<i>Yahudilerin yardımlaşması</i>

Kaynak:

Grohs/Schneiders/Heinze (2014)

BİLGİ KUTUSU 6

Sosyal refah dernekleri, piyasa ile devlet arasında aracı konumundadır ve dolayısıyla devlet (= Birinci Sektör) ile serbest ekonominin (= İkinci Sektör) yanında Üçüncü Sektör olarak sınıflandırılır.

4.2 Sosyal Refah Derneklerinin Organizasyon Yapısı

Sosyal refah dernekleri son derece heterojen (ayrışık, ayrı türden) yapılara sahiptir, bunların katı hiyerarşik bir kontrol biçimi yoktur. Bu dernekler ne devlet tarafından kumanda edilir ne de yasal olarak hizmet vermekle yükümlüdür; aksine, bu hizmetleri gönüllülük bazında vermektedirler. Sosyal refah derneklerinde karmaşık, piramit şeklinde bir dernek yapısı söz konusudur. Kurumlar ve hizmetler bizzat en küçük birimleri teşkil ederler ve gönüllülük temelinde ülke genelindeki çatı derneğine kadar alttan yukarıya doğru birbirine bağlıdırlar. Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti Federal Çalışma Konfederasyonu (Bundesarbeitsgemeinschaft der Freien Wohlfahrtspflege

(BAGFW)) çatısı altında toplamda altı adet çatı derneği olarak birleşmişlerdir. Eyalet genelinde ise bu çatı dernekleri bağımsız sosyal refah federasyonlarında (liglerinde) işbirliği içerisinde. Eyaletler açısından bu federasyon dernekleri, sosyal meseleler için başlıca muhataplardır. İlçe bazında ise „ilçe federasyonları“ eyalet federasyonlarının işlevsel muadillerini teşkil ediyor. İlçe federasyonları mahalli alanda prensipte eyalet federasyonlarıyla aynı işlevleri yerine getiriyor; bunlar, sosyal refah dernekleri arasındaki koordinasyonu sağlamak için platform görevi, öte yandan da sosyal planlama ve yardıma muhtaç insanların yeterli ölçüde yardım alabilmelerini sağlamak gibi konularda ilgili karar mercileri için muhatap olma görevidir.

4.3 Sosyal Refah Derneklerinin Görev ve Fonksiyonları

Çıkar aracılığı yapan örgütler olarak sosyal refah dernekleri, sosyal-politik alanda kilit bir rol üstlenmektedir: bu dernekler, alınan sosyal-politik önlemlerde siyasi söylem oluşturma ve uygulama sürecine dâhildir ve çeşitli fonksiyonları yerine getirmektedir. Dolayısıyla sosyal refah dernekleri;

- **Sosyal-politika lobicileridir (çıkar temsilciliği fonksiyonu)**

Sosyal refah dernekleri, çatı derneği fonksiyonlarıyla ülke, eyalet ve belediye sathlarında politika oluşturma ve yasa koyma sürecinde sadece üyelerinin değil, yardım ve desteğe ihtiyacı olan herkesin çıkarlarını birleştirir.

- **Yardıma muhtaç insanların (sosyal) vekilleridir (vekillik fonksiyonu)**

Çatı dernekleri, kendilerini yardıma muhtaç insanların vekilleri olarak tanımlamaktadırlar. Toplumun desteğine tamamen veya kısmen muhtaç durumda olan kişi gruplarına, örn. engelli, bakıma muhtaç, işsiz, evsiz, sığınmacı veya sosyal tecritte bulunan insanlara destek çıkıp, bu kişiler için duyulan bir ses olmaktadır. Sosyal politik yasama süreçlerinde bu çatı dernekleri, seslerini duyurma (istima) hakkına sahiptirler.

- **Sosyal ve kamuya yararlı hizmet sunucularıdır (hizmet fonksiyonu)**

Bağımsız sosyal refah hizmetinin çatı dernekleri, Federal Almanya genelinde 105.295 kurum ve hizmeti temsil etmekte olup bunlarda şimdiye kadar 1.673.861 personel, tam zamanlı olarak görev almıştır (2012). Ayrıca yüksek sayıda „fahri görevli“ de bu

çatı altında hizmet etmekte olup, bunların sayısı resmi olarak 2,5 ila 3 milyon arasında tahmin edilmektedir.

■ **Üye kuruluşlar için kurum içi hizmet sağlayıcısıdır**

Özellikle hizmete özel, örgütsel, hukuksal ve mali konularda danışmanlık, ücret düzenlemelerinin finansörlerle müzakeresi ve üyeler arası fikir alışverişinin teşvik edilmesi bu alana dâhildir.

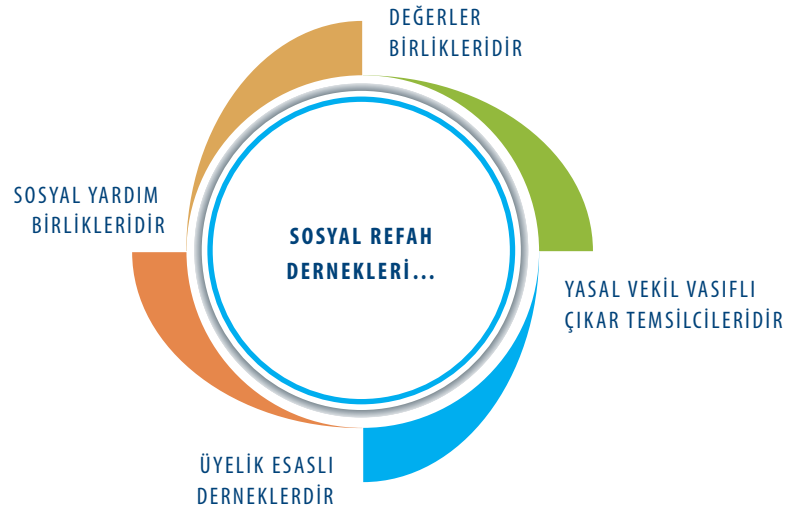
■ **Örgütlü sivil toplumun bir parçasıdır (dayanışma fonksiyonu)**

Bağımsız sosyal refah derneklerinin çatı dernekleri, yurttaşların gönüllü sosyal angajmanını birleştirir ve koordine eder. Bunun ötesinde insanları kamu yararına çalışmak için çeşitli yollarla teşvik eder. (örn. kendi kendine yardım grupları, komşu yardımı vb.).

Sosyal refah dernekleri böylece çok fonksiyonlu oluşumlardır (bakınız Resim 4).

RESİM 4

Sosyal refah derneklerinin çoklu fonksiyonu

Kaynak:
Kurumun kendisi

1950'li ve 1970'li yıllarda sosyal refah dernekleri, kiliseler ve sendikalar misafir işçi olarak adlandırılan gurbetçilerin sosyal ve ekonomik entegrasyonunda önemli bir rol oynamıştır. Devlet bu sektörde, entegrasyon politikasıyla ilgili görevleri açısından kendi yükünü hafifletmiştir. Günümüzde ise sosyal refah derneklerinin çalışmaları ağırlıklı olarak örn. mülteciler gibi konulara yönelmiştir

BİLGİ KUTUSU 7

İşçi Alma Anlaşmasının (1955 İtalya, 1960 İspanya ve Yunanistan, 1961 Türkiye, 1963 Fas, 1964 Portekiz, 1965 Tunus ve 1968 Yugoslavya) bir sonucu olarak yabancılara yönelik sosyal danışmanlık hizmeti üç refah derneği tarafından inşa edilmiştir (Caritas, Diakonie ve AWO). Uyruklar bu refah dernekleri tarafından gruplara ayrılmıştır. İtalyanlar, İspanyollar, Portekizler ve Katolik Yugoslavlar (çoğunluğu Hırvat) Caritas'ın sorumluluğuna verilmiştir, Diakonie örgütü Yunanlardan, İşçi Sosyal Refah Derneği ise başta Türkler ve Yugoslavlar olmak üzere Hristiyan olmayan tüm diğer milletlerden sorumluydu.

Bağımsız sosyal refah hizmetinin topluma yönelik spesifik katkısı, aşağıdaki noktalarla özetlenebilir:

- Derneklerin dünya görüşleri bakımından farklı gerekçe ve hedef düşünceleri sayesinde garanti altına alınan çoğulcu yapıları
- Gönüllü angajman ve dayanışma ile yardımseverliğin ortaya çıkarılması, teşvik edilmesi ve geliştirilmesi
- Fikir oluşturma ve karar alma süreçlerine katılmak konusunda çok çeşitli yolların sunulması (katılımcılık)

4.4 Sosyal Hizmetlerin Toplum Yararına İlişkin Olması

Sosyal refah dernekleri ya da bunların yasal bağlamda özerk üye kuruluşları veya örgütleri özel şirketlerle karşılaştırıldıklarında her şeyden önce topluma yararlıklarından doğan özelliklere sahiptir. Kabul görmüş sosyal refah derneklerinin yasal yapısı, (vergi hukuku bağlamında) topluma yararlılık prensibiyle yakından alakalıdır. Bu prensibin temelinde aşağıdaki fikir yatar:

„Devletin görevlerini yerine getiren ve böylece devletin normalde vergilerle karşılanması gereken masraf yükünü azaltan her kimse, tıpkı bir devlet kurumu gibi o yükü hafiflettiği oranda vergiden muaf tutulmalıdır.“

Kaynak: Kirche und Recht (KuR) 2000, Sayfa 13 ve devamı.

BİLGİ KUTUSU 8

Eğer destekten faydalanacak kişilerin oluşturduğu grup kati şekilde kapalı bir grup ise (örn. bir aileye mensup olma veya belirli bir şehre ya da mesleğe mensup kişilerle sınırlamak), toplum genelinin desteklenmesinden söz edilemez.

Böylece devlet açısından şu durum ifade edilir: Tasarruf, ekonomiklik, ve benzeri girişimcilik ilkelerinin dikkate alınmasına rağmen bağımsız finansör olarak kabul edilmiş sosyal refah dernekleri, her ne kadar kendi aralarında rekabet içerisinde olsalar da, Federal Alman sosyal kanununa göre ekonomik işletme statüleri yoktur; dolayısıyla devletin istediği şekilde birleşmeleri yasak kartel oluşumları olarak değerlendirilemeyeceği gibi, devlet tarafından ödenen ek ödemeler de yasak sübvansiyonlar olarak değerlendirilemez. Bunun sebebi ise; bu bağlamda faaliyet gösteren kuruluşların kâr amacı gütmemeleri; aksine toplumun menfaatine göre maliyet odaklı olmalarıdır. Bu da devlet tarafından böylece özel bir biçimde takdir edilir.¹ Topluma yararlılık özelliğinin takdir edilmesinin koşulu, toplum yararına olan amaçlara hizmet edilmesidir, bu amaçlar F. Alman Vergi Yönetmeliğinin (Abgabenordnung (AO)) 52. Maddesinde tanımlanmıştır. Bir kurum, eğer herhangi bir menfaat gözetmeksizin maddi, fikri veya ahlaki alanda desteklemeye yönelik faaliyet yürütüyorsa, topluma yararlı amaçlar gütmektedir. Sadece toplum refahına hizmet eden faaliyetler kamuya faydalı hizmetler olarak kabul edilir. Örneğin bilim ve araştırma, eğitim ve öğretim, sanat ve kültür, din, spor, halklar arası iletişim ve kalkınmaya yardım faaliyetlerinin teşvik edilmesi bu hizmetlere dâhildir.

Kamu yararına çalışan kuruluş statüsü, vergi muafiyeti ve bağış ya da hibeleri kabul edebilme imkânı ile çok sayıda maddi avantajların yanı sıra, derneklerin sürdürülebilir gelişimi için sağlam bir temel oluşturma olanağı sağlamaktadır. Dernek çalışmalarının toplum yararına odaklı olması, maksimum kazançtan ziyade sosyal politikanın yurttaşlara ve topluma fayda prensibinin ön planda olmasını sağlamaktadır. Topluma yararın takdir edilmesi ise ilgili maliye dairesinin görevidir.

1 · Bu sistem için toplum yararına olan davranışlara yönelik hukuki statülerin oldukça geniş tutulması esastır; bununla birlikte hukuki statüsü dernek ve vakıf olan kuruluşlara ve kâr amacı gütmeyen Limited Şirketlere genelde öncelik verilir.

4.5 Bağımsız Sosyal Refah Hizmetinin Finansmanı

Bağımsız sosyal refah hizmetinin sağladığı yardımlar finanse edilmek zorundadır. Sağlanan farklı yardımlar için çok çeşitli finansman türleri ve finansörler mevcuttur. Finansman kaynakları, kabaca aşağıdaki gruplara ayrılır:

- Katkı ve bakım ücretleri ödemeleri
- Resmi hibeler ve/veya devlet katkıları
- Bağımsız sosyal refah hizmeti kuruluşlarının kendi öz kaynaklarından sunduğu hizmetler

Finansmanın büyük bölümü, bağımsız sosyal refah hizmet kurumunun örn. yasal sağlık ve bakım sigortası gibi sosyal sigortalar için sunduğu hizmetlere yönelik ödemelerden gelir. Ancak buradaki fiyatlar arz ve talep üzerinden değil, finansörler ve hizmet sağlayıcılar arasında yapılan müzakereler sonucu oluşur. Ayrıca sosyal refah derneklerinin teşekkülleri örn. üye aidatları, devlet katkı payları, vakıf yardımları ve/veya kilise vergileri (sadece Caritas ve Diakonie olmak üzere) ve bağışlarla finanse edilir. Bu nedenle yeterince kaynak sağlamak bakımından yardım hizmetlerinin sağlanabilmesi için, bağış toplama faaliyetinin önemi sosyal organizasyonlar için giderek artmaktadır.

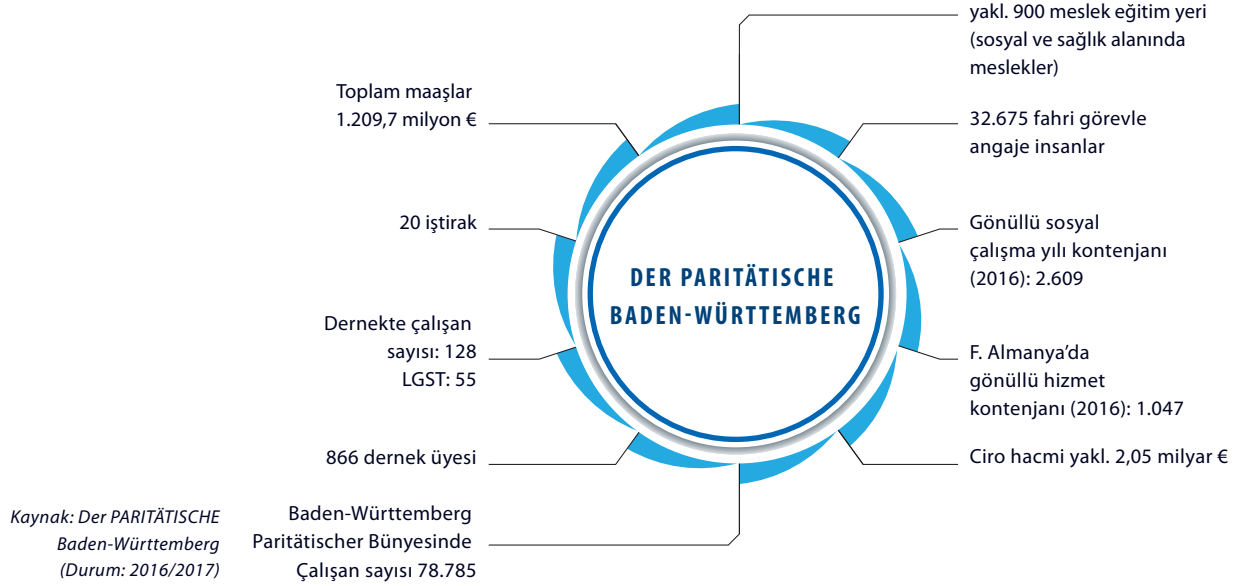
DER PARITÄTISCHE BADEN-WÜRTTEMBERG E.V.

Der PARITÄTISCHE (Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband e.V. olarak sicile kayıtlıdır / kısaca: DER PARITÄTISCHE [Türkçe okunuşu: Der Paritetişe] (Türk kökenli okurlar için: „Paritätisch“ sözcüğünün Türkçe karşılığı „eşitlikçi“ veya „eşitlik ilkesine dayanan“) adlı kuruluş, Federal Almanya Cumhuriyetinde bağımsız sosyal refah hizmet kuruluşlarının ülke genelinde faaliyet gösteren ve resmi olarak kabul edilmiş altı çatı dernekten birisidir. „Der PARITÄTISCHE“; ne dini, ne dünya görüşü ne de herhangi bir parti politikası bağlamında herhangi bir görüşe bağlı değildir. Der Paritätische, 7 Nisan 1924 tarihinde „Verband der freien gemeinnützigen Wohlfahrtseinrichtungen Deutschlands“ („Almanya’nın Bağımsız, kâr amacı gütmeyen sosyal refah örgütleri konfederasyonu“) adı altında Berlin’de kurulmuştur. Almanya genelinde sosyal ve sağlık alanında 10.000’i aşkın özerk organizasyon, teşekkül ve grup, der PARITÄTISCHE kuruluşuna mensuptur. Kuruluş, 15 eyalet federasyonu ve 280’den fazla yerel şubesi ile Der Paritätische üyelerinin çalışmalarını desteklemektedir.

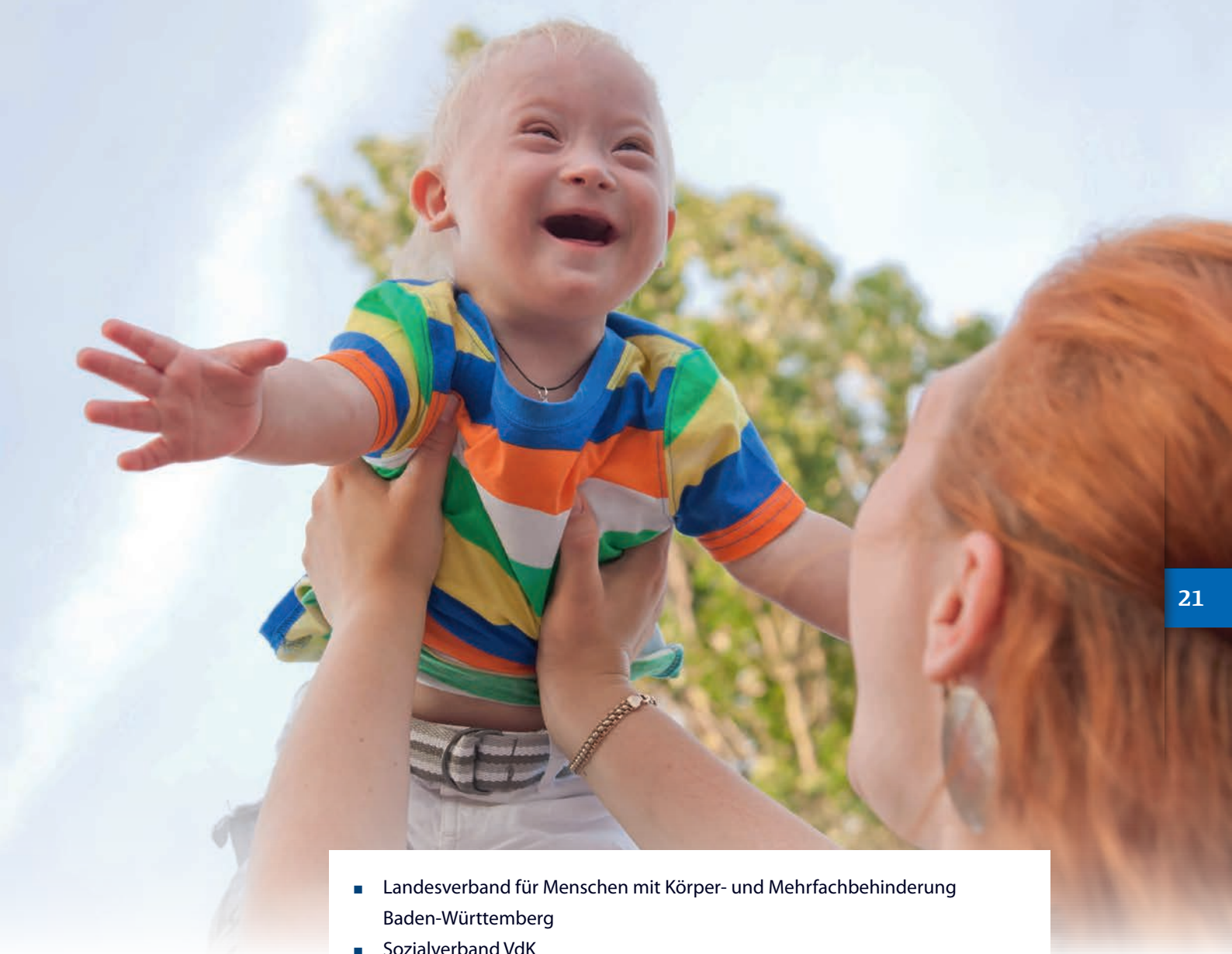
Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg, merkez ofisi Berlin’de bulunan, eşitlikçi federasyonlar genel birliğinin Baden-Württemberg eyaletinden sorumlu eyalet federasyonudur ve genel birliğe üyedir. Der PARITÄTISCHE kendisini, sosyal çalışmaları geniş bir yelpazede temsil eden, birbirinden farklı ve özerk inisiyatif, örgüt ve teşekküllerden meydana gelen bir dayanışma topluluğu olarak tanımlamaktadır. Bu bağlamda Der PARITÄTISCHE çatı dernekleri arasında özel bir konumdadır, zira dünya görüşü açısından çok sayıda heterojen sosyal refah organizasyonu ve ‘kendi-kendine-yardım eden’ örgütleri temsilen bir çatı örgüt olarak faaliyet göstermektedir. Toplam 4.000 civarında sosyal hizmet türü ve teşkilatla birlikte 860’ı aşkın hukuki bağımsız ve kamu yararına çalışan üye örgüt, Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg’in çatısı altında çalışmaktadır (bakınız Resim 5).

Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg, rakamlarla

Çok sayıda bilinen sosyal grup ve örgüt, Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'e mensuptur, örneğin:

- AIDS-Hilfe Baden-Württemberg
- Arbeiter-Samariter-Bund Baden-Württemberg
- Deutscher Kinderschutzbund (DKSB) Landesverband Baden-Württemberg
- Deutsche Lebensrettungsgesellschaft (in Baden-Württemberg) (DLRG)
- Wohlfahrtswerk für Baden-Württemberg
- Landesverband Baden-Württemberg der Lebenshilfe für Menschen mit Behinderung

- Landesverband für Menschen mit Körper- und Mehrfachbehinderung Baden-Württemberg
- Sozialverband VdK
- pro familia Landesverband Baden-Württemberg
- Aktion Multiple Sklerose Erkrankter, Landesverband der DMSG in Baden-Württemberg (AMSEL)
- Vereinigung der Waldorfkindergärten in Baden-Württemberg SOS-Kinderdörfer
- Mütterforum Baden-Württemberg

Bunların dışında engelli ve kronik rahatsızlığı bulunan insanlar ile ailelerinin „kendi kendine yardım“ grupları ve ayrıca işsizler ve sosyal yardım inisiyatifleri, annelik merkezleri, ebeveyn merkezleri, (otonom) kadın evleri, evsizler projeleri ve giderek artan göçmen örgütlenmeleri de önemli bir rol oynamaktadır.

5.1 Der PARITÄTISCHE Kuruluşunun Değerleri

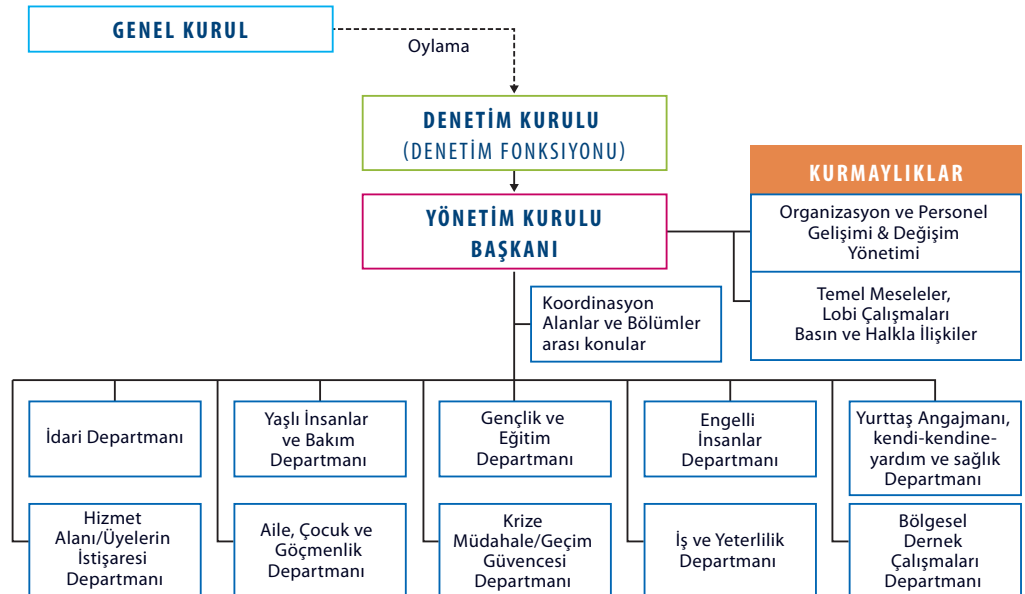
Der PARITÄTISCHE'nin kapısı, temel olarak demokratik düşünce yapısıyla sosyal çalışmalar yürüten ve hedefleri, yöntemleri ve işleri hümanist bir insan felsefesine yönelik olan tüm sosyal organizasyonlara ve inisiyatiflere açıktır. „Herkes eşittir“ – yani eşitlikçilik – fikri, Der PARITÄTISCHE'nin öz anlayışıdır. Der PARITÄTISCHE, her insanın kendi hayatını kendisi belirlemek suretiyle onurlu biçimde yaşayabilmesi, kişiliğini özgürce geliştirmesi ve topluma katılımı için eşit imkân hakkının verilmesi olarak tanımlanan sosyal adalet fikrine karşı yükümlüdür. Üye örgütleriyle birlikte bilhassa sosyal haksızlık ve eşitsizlik ya da tecrit tehdidiyle karşı karşıya kalan insanların meselelerinde vekillik ifa etmektedir. Der PARITÄTISCHE eşitsizliğin nedenlerini bertaraf eden ve çağdaş bir sosyal hizmetler kuramı için uygun çerçeve koşullarını sağlayan bir sosyal ve toplum politikasının oluşturulmasının önünü açmaktadır. Bunu tek başına değil, katılımcılık ilkesi doğrultusunda çift yönlü olarak üye örgütleriyle ortak biçimde yapmaktadır. Der PARITÄTISCHE, birlikte yaşadığımız diğer insanlar için sosyal angajman sergilenmesini ve kendi sosyal meselelerimize etkin katılım göstermemizi teşvik eder. Bir yandan sorun sahiplerine kendi menfaatlerini federasyon, kamuoyu ve siyasi merciler nezdinde ifade etmek, sunmak ve uygulanmasını sağlamak için desteklemektedir. Diğer yandan ise federasyon, kurumun çeşitli mercilerinde üyelerinin kurumsal çalışmalara azami katılımını sağlamak konusunda sorumluluk üstlenmiştir.

5.2 Eyalet Genel Merkezinin görevleri ve yapısı

Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'in eyalet genel merkezi 2014 yılının başlarından beri „PARITÄTISCHES Mehrgenerationenzentrum“ (Der PARITÄTISCHE Nesiller Merkezi (PMGZ)) çatısı altında Stuttgart-Vaihingen'de bulunmaktadır. Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'in asli görev çerçevesindeki faaliyetleri, üye örgütlerin temsilcilerinin stratejik ve işlevsel çalışmalara katılımının sağlandığı yedi farklı alanda organize edilir. Eyalet genel merkezinin organizasyon yapısına bölgesel dernek çalışmalar departmanı da dâhil edilmiş olup bunun amacı, Der PARITÄTISCHE'nin bölgesel çalışma grubunun, genel merkezin stratejik ve politik planlamalarına katılımını sağlamaktır. Bunların yanı sıra saha ofisleri, tematik alanlar ve bölümler arası konuların koordinasyonu doğrudan eyalet yönetimine bağlıdır. (bakınız Resim 6).

RESİM 6

Eyalet Federasyonunun Organizasyon Şeması

Kaynak:
Kurumun kendisi.

Eyalet genel merkezi, üye örgütlerini aşağıdaki bağlamlarda destekler:

- Çıkar temsilciliği („Lobi çalışmaları“) şeklinde; özellikle gerek eyalet, gerekse bölgesel düzlemde siyasi merciler ve kamuoyu nezdinde (bakınız Resim 7)
- Sektörel, hukuki ve ekonomik meselelerde hizmet federasyonu şeklinde,
- Tarafları çok sayıda proje geliştirme faaliyetlerine ve ağ yapılarına dahil etmek suretiyle,
- Temel ve münferit hizmetlerden oluşan kapsamlı bir paket sunmak suretiyle.

RESİM 7

Sosyal-Politik Lobi ve Heyet Çalışmaları

Kaynak:
Kurumun kendi
basitleştirilmiş şeması

5.3 Bölgedeki Der PARITÄTISCHE

Der PARITÄTISCHE'nin Baden-Württemberg eyaletinde 38 ilçe grubuyla (Kreisverbände) ve neredeyse tüm il ve ilçelerde temsilcilikleri bulunmaktadır. Bu 38 ilçe grubu, fahri sıfatla çalışan bölge yönetim kurulları tarafından yönetilir. İlgili yerlerdeki ilçe grupları 11 noktada asli görevli yöneticileri bulunan bölge şubeleri (Regionalgeschäftsstellen) tarafından desteklenmektedir. Bölge şubelerine bölge grupları, üye örgütlerinin bölgesel muhatapları olarak hizmet etmektedir. Bölge gruplarının görevleri, aslen yerel sorumluluk alanı içerisinde eyalet genel merkezi ile aynıdır. Bu görevlerin başlıcaları aşağıdadır:

- Bağımsız sosyal refah hizmetinin il ve ilçe birliklerinde ve yerel konseylerde sosyal-politik temsili
- Üye örgütler arasında tecrübe alışverişi ve işbirliğinin teşvik edilmesi, yerel idareler ve yerel-siyasi meclisler nezdinde bilgi, danışmanlık ve destek görevi
- Yerel çalışma topluluklarında ve sosyal refah derneklerinde (Birlik) ve ayrıca yerel özel konsey ve çalışma gruplarında (gençlik yardımı ve sosyal komitesi, vs.) ortak çıkar temsilciliği ve işbirliği görevi
- Tanıtım, halkla ilişkiler ve toplantılar
- Üye örgütler veya diğer sosyal refah dernekleri ile ortak etkinlikler

Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg böylece tüm sathlarda – ülke, eyalet ve yerel bazda – temsil edilmektedir. Bu sayede de çok sayıda konsey karşısında siyasi kararları etkileme ve hem üyelerle birlikte hem üyeler için lobi çalışmaları yürütme imkanı doğmaktadır. Resim 8'de Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'in dört yönetim bölgesindeki bölge gruplarının, bölge şubelerinin ve küçültülmüş bölge ofislerinin (Geschäftsstelle mit Regionalassistenten) ve üye örgütlerinin dağılımı gösterilmektedir.

5.4 Der PARITÄTISCHE bünyesindeki göçmen örgütlenmeleri

BİLGİ KUTUSU 9

Göçmen örgütlenmeleri (kısaca MSO), kendi menfaatlerini kabul ettirmek için çaba sarf eden, göçmenler tarafından gönüllülük esasına dayanarak kurulmuş, göçmen ve mülteci statüsündeki insanlardan oluşan örgütlenmeler, inisiyatifler ve derneklerdir. Spor, dil, din veya kültür gibi konuların desteklenmesi gibi belirli hedeflerin yanı sıra göç, entegrasyon, gönüllü yurttaş angajmanı gibi konularda doğrudan veya dolaylı olarak çalışmak veya bu hususları tartışmak da önemli bir rol oynamaktadır.

Der PARITÄTISCHE yapısı ve ilkeleri itibarıyla, çeşitli dernekleri bünyesine almak, onlara danışmanlık yapmak ve toplum ile göçmen nüfusu arasında köprüler kuran bir kuruluştur. Der PARITÄTISCHE, bünyesinde açık farkla en fazla göçmen örgütlenmeleri bulunduran çatı dernektir.

BİLGİ KUTUSU 10

2007 yılında Paritätische bünyesinde Göçmenler Forumu (Forum der Migrantinnen und Migranten im Paritätischen) kurulmuştur. Forumun amacı, Der Paritätische içinde bulunan 200 civarındaki göçmen örgütlenmelerini daha iyi örgütlemek, eğitmek ve göçmen örgütlenmelerine ülke genelinde bir ses sağlamaktır.

Son yıllarda Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'in çatısı altında çok sayıda göçmen örgütlenmeleri bir araya gelmiştir. Göçmen örgütlenmeleriyle işbirliği ile birlikte Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'in uzun yıllara dayanan deneyimleri ve uzmanlığı; göçmen kökenli örgütlenmelerini desteklemenin ve teşvik etmenin, onların toplumsal katılımını, etki yaratma olanaklarını ve kendi çıkarlarını temsil edebilme konusundaki farkındalığa katkı sağlayabileceğini göstermiştir.

Der PARITÄTISCHE Baden-Württemberg'e üyeliğin yararları:

- Özellikle Werkstatt PARITÄT gGmbH adlı alt kuruluş aracılığıyla Federal Almanya ve Eyaletlerin yapısal teşvik programlarına erişim olanağı;
- Dernek çalışmalarının ve yönetimlerinin profesyonelleştirilmesi;
- Adil koşullarda tam üyelik;
- Örgütlerin özerkliklerinin korunması, örgütlerin, ne konuda ve nasıl çalışacaklarını kendilerinin belirleyip organize etmesi;
- Proje başvurularında kalifiye danışmanlık ve refakat;
- Paritätische Akademie Süd gGmbH aracılığıyla mevcut konuya bağlı ikincil ve ilave eğitim programları;
- Yerel alanda çıkar temsilciliği konusunda destek ve refakat (özellikle idareler ve siyasi merciler, iş ve işçi bulma kurumu, iş acenteleri vs.);
- Eyalet ve Ülke genelinde entegrasyon aktörleriyle iletişim sağlama;
- Dernek meclislerinde etkin işbirliği imkânı.

Derneğe dâhil olmak için üç koşul önemlidir:

- Yasal statü, tüzel kişilik;
- Topluma yararlılık;
- Dernek çalışmalarında sosyal çalışmalara ağırlık verilmesi.

Bu koşullar sağlandığı takdirde ortak görüşmelerde diğer hususlar düzenlenebilir. Demokratik, anayasal temel değerlerinin gözetilmesi ve geçerliliği tabii ki her kabul veya üyelikte en temel esastır.

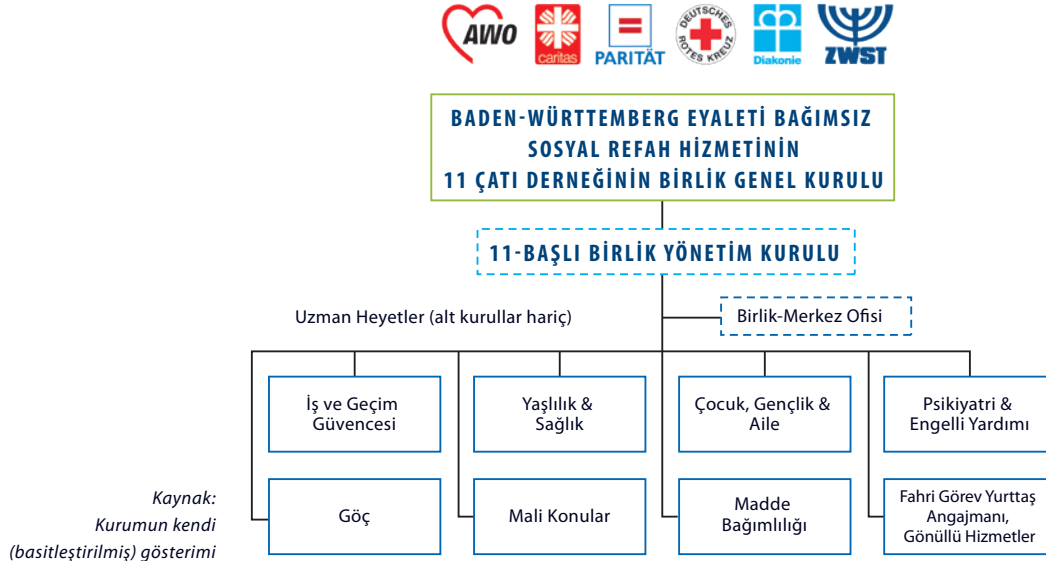

BADEN-WÜRTTEMBERG BAĞIMSIZ SOSYAL REFAH HİZMETİ BİRLİĞİ (LİĞİ)

Baden-Württemberg Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti Birliği (Ligi) (Liga der freien Wohlfahrtspflege in Baden-Württemberg e.V.), Baden-Württemberg eyaletinde bağımsız sosyal refah hizmeti alanında faaliyet gösteren on bir adet çatı derneğinin 22.09.1952 tarihinde ortak çalışma platformu olarak kurdukları bir dernektir. Birliğin görevi, çatı dernekler arasındaki faaliyetlerin koordine edilmesi ve eyalet genelinde sosyal meselelerde siyasi karar mercileri karşısında muhatap olarak alınmasıdır. 'Liga der Freien Wohlfahrtspflege in Baden-Württemberg' hiyerarşik yapı olarak en üst organ sıfatındaki genel kurul, birlik (lig) yönetim kurulu ve sekiz uzman heyet ile çok sayıda alt heyetlere bölünmüştür (bakınız Resim 9).

RESİM 9

Baden-Württemberg'te Bağımsız Sosyal Refah Hizmeti Birliği (Ligi) Hiyerarşik Yapısı

Birliğin Yönetim Kurulu, Baden-Württemberg eyaletinde bağımsız sosyal refah hizmeti kuruluşlarının on bir adet çatı derneğinin temsilcilerinden oluşur. Sayının on bir olmasının sebebi, Baden-Württemberg eyaletinde (Der PARITÄTISCHE hariç olmak üzere) tüm çatı derneklerinin bir Baden'li, bir de Württemberg'li bir üye derneğinin olmasıdır. Dönüşümlü olarak iki yılda bir üye dernekleri arasından seçilen kurul başkanı, kararları çerçevesinde BİRLİĞİ dışarıya karşı temsil eder. Kurul, her iki ayda bir olağan toplanıp tematik ve stratejik odak hususları ve içeriksel hedefleri istişare eder. Birlik Genel Kurulu, LIGA'nın en üst düzey karar ve hüküm merciidir. Aynı zamanda, ilgili Liga-uzman heyetlerin başkanları dâhil olmak üzere bağımsız sosyal refah hizmetindeki on bir üye örgütünün eyalet müdürlerinin ve/veya eyalet başkanlarının bir araya geldiği kuruldur. Çalışmaların büyük bir bölümü, ilgili derneklerden uzmanların birlikte karara varmak ve gerektiğinde birlikte etkin olmak için bir araya geldiği birlik-heyetlerinde gerçekleşmektedir. Uzman heyetleri, söz konusu uzmanlık dallarının konularını, çalışma alanlarını ve ağırlık noktalarını LIGA (Birlik) içerisinde ele alır (bakınız ayrıca Resim 9). Birlik şubesinin başlıca görevleri yönetim kurulunun stratejik hedeflerinin birleştirilmesi ve heyetlerin uzmanlık çalışmalarının koordinasyonu, halkla ilişkiler çalışmaları ve ayrıca eyalet politikası, eyalet yönetimi, yerel çatı dernekleri ve sosyal organizasyonlarla sistematik işbirliği için önlemlerin alınmasıdır.

Birlik dernekleri, tüm sosyal faaliyet alanlarındaki soru ve problemlerde muhatap taraftır

- *Bakım, gözetim, danışmanlık, asistanlık, vs.*
- *Danışmanlığı üstlenilen kişi grupları için vekillik fonksiyonlarının yerine getirilmesi ve yurttaş angajmanının teşvik edilmesi*
- *Bağımsız sosyal refah hizmet müessesinin kurum ve hizmetleri alanında sosyal politik alanda çıkar temsilciliği*
- *Sosyal proje ve hizmetlerin başlatılması, planlaması ve optimizasyonu*
- *Eyaletin (ve Federal Devlet ile Avrupa Birliği'nin) teşvik projelerinin gerçekleştirilmesi*
- *İlgili uzmanlık alanları içerisinde ve sosyal refah dernekleri arasında koordinasyon*

Birlik (Liga) Dernekleri, eyaletler için sosyal meselelerde kilit muhataplardır. Bu nedenle Baden-Württemberg eyaletinin anayasasında bağımsız sosyal refah hizmeti derneklerinin çalışmalarının eyalet yönetiminin garantisi altında olduğu ve desteklendiği hüküm olarak belirlenmiştir. Bağımsız sosyal refah hizmetinin toplum politikası açısından belirleyici bir fonksiyon taşıyan finansörleri olmasaydı, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin sosyal devlet olarak gelişmesi mümkün olamazdı. Sosyal refah derneklerine, günümüzde yaşanan toplumsal değişim süreçler (demografik değişim, çok kültürlü toplum, dijitalleşme, vs.) karşısında büyük görevler düşüyor. Üstelik sosyal hizmetlerin sağlanmasında piyasa ve rekabet öğelerinin etkisi de giderek artmaktadır. Bu durum karşısında, „piyasa ve rekabet“ ile „değerlere bağlı kimliğin korunması“ hususlarının gelecekte birbiriyle nasıl bağdaştırılacağı sorusu da önem kazanıyor. Sosyal refah dernekleri, rolleri sosyal hizmet sağlamanın ötesine geçen çok fonksiyonlu yapılardır. Dolayısıyla bu dernekler, kendilerini dayanışma tesis eden sosyal temsilci olarak tanımlarlar.

DER PARITÄTISCHE
BADEN-WÜRTTEMBERG

PMIGZ

www.par-di.de

DER PARITÄTISCHE
BADEN-WÜRTTEMBERG

ISBN 978-3-947358-02-1

DEUTSCHER **PARITÄTISCHER** WOHLFAHRTSVERBAND
LANDESVERBAND BADEN-WÜRTTEMBERG e.V.

Hauptstraße 28
70563 Stuttgart
Telefon 07 11 | 21 55-0
Telefax 07 11 | 21 55-250
info@paritaet-bw.de
www.paritaet-bw.de